ชื่อภาคนิพนธ์ :

บทบาทและสำนึกของสื่อมวลชนในการนำเสนอข่าวทางโทรทัศน์

ต่อสังคม

ชื่อผู้เขียน

นางสาวราตรี ร่วมพุ่ม

ชื่อปริญญา

ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (พัฒนาสังคม)

ปีการศึกษา

2545

การศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาลักษณะสำคัญของผู้สื่อข่าวโทรทัศน์ไทยใน ปัจจุบัน 2) เพื่อศึกษาบทบาทจริงและบทบาทคาดหวังของผู้สื่อข่าวโทรทัศน์ไทย และ 3) เพื่อศึกษา สำนึกและการยึดมั่นในจรรยาบรรณของผู้สื่อข่าวโทรทัศน์

วิธีการศึกษา เป็นการวิจัยเชิงสำรวจและเสนอแบบพรรณนาความ โดยศึกษาจาก 1) ข้อมูล เอกสาร 2) ข้อมูลจากแบบสอบถาม กลุ่มตัวอย่างคือผู้สื่อข่าวโทรทัศน์จากสถานีโทรทัศน์ช่อง 3, 5, 7, 9, 11 และไอทีวี จำนวน 215 คน 3) ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ เจาะลึก ผู้ให้ข้อมูลที่สำคัญ ซึ่งเป็น ผู้บริหารงานข่าวโทรทัศน์จากสถานีโทรทัศน์ช่อง 3, 5, 7, 9, 11 และไอทีวี จำนวน 10 คน การ วิเคราะห์ใช้สถิติร้อยละ และค่าเฉลี่ย

ผลการศึกษาพบว่า

1. ลักษณะสำคัญของผู้สื่อข่าวโทรทัศน์ไทย มีคังนี้ มีทั้งผู้สื่อข่าวชายและหญิงใกล้เคียงกัน มีอายุระหว่าง 21-41 ปีขึ้นไป ส่วนใหญ่จบการศึกษาระดับปริญญาตรี สาขานิเทศศาสตร์และ สื่อสารมวลชนมากที่สุด มีรายได้ต่ำกว่า 10,000 บาท จนถึงมากกว่า 30,000 บาท และส่วนใหญ่มี ภูมิลำเนาเดิมอยู่ในกรุงเทพมหานคร อาชีพของบิคาของผู้สื่อข่าวโทรทัศน์ส่วนใหญ่ประกอบอาชีพ รับราชการและพนักงานรัฐวิสาหกิจ จำนวนน้อยที่ประกอบอาชีพสื่อมวลชน ส่วนอาชีพของมารคา ของผู้สื่อข่าวโทรทัศน์ส่วนใหญ่เป็นแม่บ้าน กลุ่มผู้สื่อข่าวโทรทัศน์ทำงานในตำแหน่งผู้สื่อข่าวโทรทัศน์มาแล้วอยู่ในช่วง 5-10 ปี สำหรับกลุ่มผู้สื่อข่าวโทรทัศน์ ส่วนใหญ่จะเป็นกลุ่มที่จบการศึกษา และเข้ามาทำงานเป็นผู้สื่อข่าวโทรทัศน์ และบางส่วนเป็นผู้ที่มีประสบการณ์ในการเป็นผู้สื่อข่าว หนังสือพิมพ์และวิทยุมาก่อน

- 2. ในค้านบทบาทจริง และบทบาทกาคหวังของผู้สื่อข่าวโทรทัศน์ไทย โดยภาพรวมอยู่ ในระดับสูง แต่บทบาทจริงของผู้สื่อข่าวโทรทัศน์ ยังอยู่ในระดับที่ไม่เป็นไปตามที่กาคหวังไว้
- 3. ด้านสำนึกและการยึดมั่นในจรรยาบรรณในการนำเสนอข่าวทางโทรทัศน์ของผู้สื่อข่าวโทรทัศน์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง และหากพิจารณาเฉพาะด้านสำนึกต่อสังคมของผู้สื่อข่าวโทรทัศน์ อยู่ในระดับสูง ส่วนการยึดมั่นในจรรยาบรรณของผู้สื่อข่าวโทรทัศน์ อยู่ในระดับ ปานกลาง

ข้อเสนอแนะ

- 1. ผู้สื่อข่าวโทรทัศน์ควรมีการพัฒนาตนเองอยู่ตลอดเวลา ให้มีความรอบรู้ ทั้งในสายงานที่ รับผิดชอบ และนอกเหนือจากงานที่รับผิดชอบข่องตน รวมทั้งควรมีการพัฒนาความรู้ให้ทันต่อ กระแสการเปลี่ยนแปลงของสังกมโลก และคำนึงถึงการนำเสนอข่าวที่เป็นประโยชน์ต่อประชาชน มากที่สุด
- 2. ผู้สื่อข่าวควรมีการนำเสนอข่าวในเชิงเจาะลึกมากขึ้น โดยเฉพาะข่าวที่มีผลกระทบต่อ สังคมในวงกว้าง
- 3. องค์กรสื่อที่ผู้สื่อข่าวโทรทัสน์สังกัดควรมีการเน้นการอบรม ปลูกฝัง เรื่องความสำนึก และการยึดมั่นในจรรยาบรรณวิชาชีพในการเป็นผู้สื่อข่าวที่ดี ให้กับผู้สื่อข่าวโทรทัศน์อย่างน้อย ปีละ 2 ครั้ง
- 4. สถานีโทรทัศน์ควรรวมตัวกันตั้งสมาคมวิชาชีพของสื่อโทรทัศน์โดยเฉพาะเหมือนสื่อ หนังสือพิมพ์ เพื่อกำกับดูแลและควบคุมการทำงาน

ABSTRACT

Title of Research Paper

Role and Conscience of Reporters on Social

Responsibility

Author

Miss Ratree Ruampum

Degree

Master of Arts (Social Development)

Year

2002

The purposes of the study were as follows: 1) to analyze The characteristics of news reporters working for Thai television channels at present, 2) to compare their actual role and Their expected role, and 3) to study their conscience and observation of their professional ethics.

This descriptive survey research used both secondary data and primary data. The secondary data were taken from related documents and publications. The primary data were collected from two sample groups. A questionnaire was used to collect the data from the first sample group of 215 news reporters working for TV channels 3,5,7,9,11 and ITV. In-depth interview was employed to collect the data from 10 key informants who were heads of the news reporting section of channels 3,5,7,9,11 and ITV. Percentage and mean were used to describe the data.

The findings were summarized below.

1.Important characteristics of Thai TV news reporters. The number of male news reporters and that of female ones were more a less the same. They were 21-41 years old or more. The majority had a Bachelor's degree in Communication Arts and in Mass Communication Arts. Their salaries ranged from below 10,000 bath to more than 30,000 baht. Bangkok was hometown to most of them. The fathers of most of them were government officials or state enterprise employees. Only a few were in the mass media circle. The mothers of most of them were housewives. The news reporters in the study had worked as news reporters for 5-10 years. Most of news reporters worked as news

reporters immediately after they had graduated. Only same had been newspaper and radio news reporter before.

- 2. Actual role and expected role. The expected role was found to be higher than the actual role.
- 3. Conscience and observation of the professional ethics. As a whole, their conscience and observation of professional ethics were found to be moderate. In fact, their conscience was found to be at a high level but their observation of the professional ethics was found to be moderate.

Recommendations

- 1. The news reporters must develop themselves all the time so that they will have a broad knowledge in their work. Apart from the knowledge about their work, they must be able to catch up with the news about the changing world. They have to give a serious thought to their news presentation. In other words, the news they present should benefit people as much as possible.
- 2. The news reporters should present in-depth news, especially news that affects the society.
- 3. The organization to which the news reporters are affiliated should emphasize training them to have conscience and observe the professional ethics so that they will become responsible news reporters. The news reporters should attend at least two training courses a year.
- 4. The television stations should form a professional association, like that of newspapers in order to oversee the news reporters' ethics.